

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
ฉบับที่ ๓๐3๒525	ส. ๑๗
วันที่ 22 มิ.ย. 255๓	8.44

ที่ กค 0406.3/8748

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม.10400

20 พฤษภาคม 2551

เรื่อง การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการหักเงินค่าปรับไว้ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนพัฒนากฎหมายของกรมบัญชีกลาง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง
1. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/3361 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551
 2. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 0409.3/13836 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2550

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ร่างข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. จำนวน 20 ชุด
 2. ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. จำนวน 20 ชุด
 3. ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภทและอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง จำนวน 20 ชุด
 4. ตารางเปรียบเทียบการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการหักเงินค่าปรับไว้เป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 20 ชุด

1. เรื่องเดิม

1.1 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 4 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภทและอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง อนุญาตให้ส่วนราชการหักเงินค่าปรับที่ได้รับจากการกระทำผิดตามกฎหมายไว้ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ในอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายที่มีมุ่งหมายให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมหรือความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของส่วนราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลมีประสิทธิภาพ และเกิดความโปร่งใส เป็นธรรม

1.2 กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่า ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ กระทรวงการคลังข้างต้น ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการ โดยพบว่า มีความไม่เสมอภาค และมีปัญหาในทางปฏิบัติโดยสรุปได้ ดังนี้

(1) ในการดำเนินการตามกฎหมายของส่วนราชการ ส่วนใหญ่จะต้องดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติว่าส่วนราชการใดเป็นเจ้าของเงินรายได้จากค่าปรับ หรือในกรณีที่คดีขึ้นสู่ศาลจนศาลมีคำพิพากษา เจ้าหน้าที่สำนักงานศาลยุติธรรมก็ไม่อาจทราบได้ว่า ส่วนราชการใดเป็นเจ้าของเงินค่าปรับ ทำให้การหักเงินค่าปรับให้ส่วนราชการมีความล่าช้า

(2) ความไม่ชัดเจนระหว่างกรณีมีการจับกุมและกรณีไม่มีการจับกุม ทำให้ส่วนราชการเกิดความสับสนในทางปฏิบัติ

(3) อัตราโทษที่แตกต่างกันของกฎหมายแต่ละฉบับ บางคดีไม่มีการจับกุมแต่มีโทษปรับสูง บางคดีเจ้าหน้าที่ต้องล่าช้าจนคดีล่าช้า เสียอันตรายและต้องใช้เวลาในการจับกุมแต่มีโทษปรับต่ำ ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าปรับให้ส่วนราชการหักเงินค่าปรับโดยไม่คำนึงถึงความยากลำบาก เสียอันตรายในการปฏิบัติงาน และอัตราโทษปรับในแต่ละฐานความผิด และการเปรียบเทียบปรับส่วนมาก อยู่ในดุลยพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น การอนุญาตให้ส่วนราชการหักเงินค่าปรับไว้จ่ายเป็นเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่โดยมิได้กำหนดเพดานการหักเงิน และการกำหนดอัตราค่าปรับไว้คงที่ สำหรับกรณีมีการจับกุมและกรณีไม่มีการจับกุม จึงอาจเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้หาประโยชน์ส่วนตน และสร้างปัญหาความไม่เสมอภาคเนื่องจากการจับกุมผู้กระทำผิดมีความยากลำบาก ตรากรกว่า เสียอันตรายไม่เท่ากัน ทำให้ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการอนุญาตให้หักเงินค่าปรับไว้ใช้จ่าย

(4) หลักเกณฑ์การหักเงินค่าปรับและการนำเงินค่าปรับที่หักไว้ไปจ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลที่กระทรวงการคลังกำหนด มิได้กำหนดว่าให้กระทำเมื่อคดีถึงที่สุด ดังนั้น หากมีการอุทธรณ์แล้ว ศาลพิพากษาว่าพ้นผิด จะเกิดปัญหาว່ารัฐต้องจัดหาเงินเพื่อจ่ายคืนเงินค่าปรับ

(5) ปัจจุบันมีข้อมูลว่า ส่วนราชการหักเงินค่าปรับตามกฎหมายที่ กระทรวงการคลังประกาศ เพียง 60 ฉบับ จากทั้งหมด 132 ฉบับ

1.3 กระทรวงการคลังจึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแก้ไขแนวทางการหักเงินค่าปรับไว้ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม โดยยกเลิกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศกระทรวงการคลังดังกล่าวและกำหนดขึ้นใหม่

1.4 คณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 1 ได้มีมติในคราวประชุม เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2550 เกี่ยวกับเรื่องการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว โดยให้กระทรวงการคลังรับผิดชอบ อภิปรายและความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้แก่กระทรวงยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานประมาณ ไปพิจารณาและหารือเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ ให้ได้ข้อยุติ แล้วนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 1 อีกครั้ง

2. ข้อเท็จจริง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ จึงขอส่งเรื่องการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการหักเงินค่าปรับไว้ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามแผนพัฒนากฎหมายของกรมบัญชีกลางคืน หากประสงค์ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเรื่องดังกล่าวต่อไป ให้แจ้งยืนยันให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

3. ข้อพิจารณา

กระทรวงการคลังได้ประชุมหารือร่วมกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานประมาณ และนำผลการหารือมาปรับปรุงร่างข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. และร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. ให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีหลักการสำคัญ สรุปได้ดังนี้

3.1 ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมหักเงินค่าปรับที่ได้รับจากการจับผู้กระทำความผิดซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติกฎหมายที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด ในกรณีที่ดีถึงที่สุดแล้ว ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่เกินร้อยละ 50 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ กรณีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้หักเงินค่าปรับ ให้ส่วนราชการดำเนินการขอรับเงินค่าปรับจากสำนักงานศาลยุติธรรม

3.2 กระทรวงการคลังจะพิจารณาบททวนกฎหมายที่กระทรวงการคลังอนุญาตให้หักเงินค่าปรับไว้ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยให้ส่วนราชการแจ้งรายชื่อกฎหมายที่ประสงค์หักเงินค่าปรับไว้ใช้จ่ายเป็นสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน รายชื่อส่วนราชการที่ต้องดำเนินการร่วมกัน (ถ้ามี) สถิติการจับกุมและอัตราค่าปรับ เพื่อกระทรวงการคลังใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดประเภทกฎหมาย อัตราการหัก และการแบ่งสัดส่วนเงินค่าปรับกรณีที่มีส่วนราชการร่วมดำเนินการจับมากกว่า 1 ส่วนราชการขึ้นไป

3.3 เงินค่าปรับที่หักไว้ ให้นำไปใช้จ่ายได้ดังนี้

- จำนวนสองในห้าส่วน เป็นเงินสินบน
- จำนวนสองในห้าส่วน เป็นเงินรางวัล
- จำนวนหนึ่งในห้าส่วน เป็นเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

กรณีที่มีส่วนราชการดำเนินการจับผู้กระทำความผิดร่วมกันมากกว่าหนึ่งส่วนราชการขึ้นไป ให้จัดสรรเงินสินบน และหรือเงินรางวัล และหรือเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ให้แก่ส่วนราชการอื่นที่มีส่วนร่วมในการจับตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด สำหรับกรณีไม่มีผู้แจ้งความนำจับ ให้นำเงินสินบนส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

3.4 กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินสินบน ดังนี้

(1) การแจ้งความและการรับแจ้งความจะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ เพื่อประโยชน์ในการที่ส่วนราชการดำเนินการแจ้งให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนทราบเพื่อมาขอรับเงินสินบน

(2) ให้ส่วนราชการดำเนินการแจ้งให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนทราบเพื่อมาขอรับเงินสินบนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุดหรือนับแต่วันที่ได้รับเงินจากสำนักงานศาลยุติธรรมหรือนับแต่วันที่ได้รับเงินจากส่วนราชการอื่น และให้สิทธิแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนมารับเงินสินบนภายในกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

(3) กรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนหลายคน ให้เฉลี่ยจ่ายเท่ากันทุกคน เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

3.5 กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินรางวัล ดังนี้

(1) ผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลต้องแจ้งสิทธิต่อส่วนราชการที่ตนสังกัดเพื่อขอรับเงินรางวัลดังกล่าวภายใน 15 วัน นับจากวันที่ทำการจับ

(2) เงินรางวัลให้จ่ายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่ได้รับเงินค่าปรับ กรณีมีเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินรางวัลหลายคนให้เฉลี่ยจ่ายเท่ากันทุกคน หากมีความจำเป็นต้องจ่ายเงินรางวัลนอกเหนือหลักเกณฑ์ข้างต้น ให้ส่วนราชการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรางวัลได้โดยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

3.6 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยยกเลิกการนำเงินค่าปรับในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเข้าเป็นกองทุน และให้นำเงินดังกล่าวไปจ่ายหรือก่องหนี่ผูกพันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อันได้มาซึ่งเงินค่าปรับของส่วนราชการนั้นได้ โดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินงบประมาณ เฉพาะงบรายจ่าย ดังต่อไปนี้

(1) งบบุคลากร ยกเว้นรายจ่ายประเภทเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าตอบแทนพนักงานราชการ

(2) งบดำเนินการ

(3) งบลงทุน เฉพาะค่าครุภัณฑ์ที่มีวงเงินต่อหน่วยไม่เกิน 1 ล้านบาท ทั้งนี้ การใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการข้างต้นต้องไม่เป็นรายการก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ และเมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากมีเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเหลือจ่ายหรือเหลือจากการก่องหนี่ผูกพันให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินภายใน 30 วัน

4. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การกำหนดร่างข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภท และอัตราหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491

/ และ ...

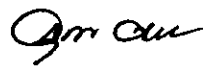
และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่เนื่องจากร่างข้อบังคับ ร่างระเบียบ และร่างประกาศดังกล่าวมีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป ดังนั้น จึงต้องดำเนินการตามมาตรา 4 (6) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548

5. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับ ก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงาน พ.ศ. และร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภทและอัตรา การหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ดี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมาย

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านการเบิกจ่าย

โทร. 0 2273 9662